

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA VOLYA

PIK LXV. Ч. 13. СКРЕНТОН, ПА. ЧЕТВЕР, 10 КВІТНЯ 1975.

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ — PRICE 25 CENTS SCRANTON, PA. 18503 APRIL 10, 1975. YEAR LXV. No. 13.

ХРОНІКА ПОДІЙ ТИЖНЯ

ЗУСТРІЧ ЧОТИРЬОХ УКРАЇНСЬКИХ БРАТСЬКИХ СОЮЗІВ

15 КВІТНЯ — ДЕНЬ НАРОДИН В. МОРОЗА

Сидять (зліва): о. Володимир Білинський ("Провидіння"), о. декан Антін Борса ("Провидіння"), пані Уляна Дячук (УНС), Йосип Лисогір (УНС), о. шамбелян Мирослав Харина ("Провидіння"), пані Стефанія Вовчок ("Провидіння") і Богдан Казанівський ("Провидіння"). Стоять (зліва): ред. Антін Драган (УНС), д-р Ярослав Бернадин ("Провидіння"), Володимир Сохан (УНС), д-р Олександр Білик ("Провидіння"), Лев Фугала (УНПоміч), Теодор Тарховський (УНП), д-р Роман Ричок (УРС), Едвард Попіль (УРС), Мирон Баранецький ("Провидіння") і Степан Гавриш (УНС).

● Комуністична партія Італії відбула свій 14-тий з'їзд з участю 1,124 делегатів, які репрезентують півтора мільйона членів Італійської комуністичної партії. Італійська компартія здобуває в останньому часі щораз більші впливи в політичному житті країни у зв'язку з безробіттям на недолюбленість теперішнього уряду у поборенні корупції і господарського класу.

● Спроби американського державного секретаря Генрі Кіссінджера довести до порозуміння між Ізраїлем і Єгиптом закінчилися остаточно невдачею, до чого признався Г. Кіссінджер на пресовій конференції. Г. Кіссінджер висловився песимістично про загальне політичне положення в світі та заявив, що тепер пора почати переговори в Женеві на конференції з участю усіх арабських країн і самого СРСР. Невдача дипломатичних заходів Г. Кіссінджера може вплинути на зміну політики Єгипту, тобто поновлення зв'язків між Єгиптом і СРСР.

● Єгипетський президент Садат повідомив, що Суецький канал буде відкритий для міжнародної плавби з дням 5 червня, тобто рівно вісім років від часу, коли на ньому припинено плавбу у зв'язку з вибухом війни в 1967 році. Президент Садат запевнив, що Єгипет має силу охоронити канал на випадок спроб Ізраїля перервати комунікацію на каналі. Він також повідомив, що дає свою згоду на продовження перебування охоронних військ Об'єднаних Націй, які розташовані як буфер між єгипетськими і ізраїльськими частинами на синайському півострові.

● Упадок твердині Да Нанг, що її розбудували американські війська в часі війни в'єтнамської, означає швидкий упадок всього Південного В'єтнаму, бо в Да Нангу були стационовані елітарні відділи південнов'єтнамської армії: перша і друга піхотна дивізія, дивізія морської піхоти, гірських стрільців і моторизована дивізія та відділи міліції, яких завданням було стримувати напір комуністичних військ.

У Да Нангу комуністи оточили понад 100 тисяч цього війська, захопивши одночасно величезне військове майно, озброєння, танки, артилерію і магазини з амуніцією, вартість мільярдів доларів. Розгром Да Нангу нагадує побідний похід комуністів у Червоному Китаю, 1946 — 1948 рр. де комуністи захопили теж величезні склади американської зброї. О. Твардовський, Степан Рівночасно в Південному В'єтнамі шириться хаос, збільшений щораз новими хвилями утікачів в півночі.

● Чільний агент КГБ в США Віктор Максимов погодився "добровільно" виїхати з Америки до Москви, по

(Р) Дня 1-го квітня 1975 в ховний управитель, Б. Казанівський — гол. секр., М. Баранецький — гол. секр. фінан., п-ні С. Вовчак — гол. касирка, д-р Я. Бернадин з гол. організатор, о. декан А. Борса — гол. радний.

Від УНСоюзу: П. Лисогір — гол. президент, В. Сохан — гол. секретар, п-ні У. Дячук — гол. касирка, ред. А. Драган і Степан Гавриш — гол. організатор.

Від УРСоюзу: Е. Попіль — гол. секретар, д-р Р. Ричок — гол. секретар. Голова І. Олексин в тому часі був у службовій поїздки і участі не міг взяти.

Конференція проходила в 2-их сесіях — перед полуднем і по полудні. Перед полуднем заслухано дві доповіді:

1) "Належна допомога Українських Братських Союзів в процесі визволення України" — виголосив Л. Фугала.

2) "Роля українських Братських Союзів у церковно-громадському житті" — виголосив о. шамб. М. Харина.

По полудні заслухано дві доповіді:

1) "Роля фратернізму в розвитку Українських Братських Союзів" — виголосив д-р Р. Ричок.

2) "Членство і економіка Українських Братських Союзів в останньому п'ятиріччю" — виголосив П. Лисогір.

Переведено цікаву і оживлену дискусію над питаннями порушеними в доповідях. Внесено відповідні узгодження в спільних проблемах та прийнято ухвалу відбування зустрічі редакторів пресових органів Українських Братських Союзів з метою унапрямування та координавання праці, так в громадському, як і суто братському секторах.

Управління Української Народної Помічі: Л. Фугала — заст. президента і Т. Тарховський — гол. радний.

Від СУК "Провидіння": о. шамб. М. Харина — гол. предс., д-р О. Білик — заст. гол. предс., о. крилош. В. Білинський — гол. радний.

тому, як його арештувала поліція за крадіж таксівки у п'яному стані. Федеральна влада рада з такої розв'язки, бо ЕФБІАЙ не могло зібрати доказів проти спритного шпигуна.

СПОРТОВИЙ ПЛЕНУМ І ПАНЕЛЬ В НЬОАРКУ, Н. ДЖ. 19 КВІТНЯ 1975

Управа Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК) 19 квітня ц. р. в годині 11-ій перед полуднем в залі "Чорноморської Січі" в Ньюарку, Н. Дж. вулиця 680 Сенфорд, влаштує пленум, що триватиме до 3-ої години по пол.

Від години 4-ої по полудне панель на тему "Українська спортова проблематика в країнах поселення". З доповідями виступлять О. Твардовський, Степан Маланчук, д-р І. Гурич, ред. З. Снілик. Модератор панелі д-р І. Гурич.

Управа УСЦАК запрошує представників спортивних і молодечих організацій до участі.

12 полудня до 6 вечора, в приміщенні Українського Православного Осередку в Савт Бавид Бруку, Н. Дж. На виставі будуть показані зразки українських вишивок усіх областей України. Крім того будуть виставлені: 1) Таблиці з мережками, стібами, орнаментами та взорами. 2) Оригінальні модерна одяги прикрашені народною вишивкою. 3) Пристосування української народної вишивки для прикраси теперішньої української хати.

Всі експонати будуть означені і пояснені українською і англійською мовами. Гості матимуть змогу побачити сотні малих серветок, що їх можна буде навіть там купити.

Для голодних буде смачний буфет, а вступ на виставу за добровільними датками.

Як виставку української народної вишивки, так і УПЦеркву св. Андрія та цвинтар варто оглянути. Зробіть собі маленьку і корисну прогульку. Умовтеся з приятелями і влаштуйте при тому зустрічі!

Зокрема виставку повинні відвідати студентки і студенти, а також члени українських молодечих організацій — Нью Йорку Ньюарку, Елізабету, Трентону та інших місцевостей.

Вистава відбудеться 20 квітня 1975 р. в годинах від

ОРИГІНАЛЬНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ "РОКУ ЖІНКИ" В САВТ БАВІД БРУКУ

Справи Союзу:

ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ

Аплікації нових членів прислали:	
Іванців Василь	7
Ричок Роман	7
Леськів Володимир	5
Бодді Вілліям	3
Дяк Антін	2
Хвалюк Зенон	2
Косак Ольга	2
Пустовіт Микола	2
Лазоришин Анна	2
Добуш Тоні	2
Ориняк Іван	2
Харина Йосиф	2
Пастернак Володимир	2
Стебели Михайло	2
Олексин Іван	2

По одній аплікації прислали: Воробець Теодор, Модеський Михайло, Чеканський Михайло, Рудай Тимофій, Міхновський Микола, Карась Богдан, Дацьківський Богдан, Косцюк Михайло, Олійник Теодор, Баран Катерина, Андрієвич Іван, Родак Петро, Петруняк Михайло, Гаркуша Віктор, Завадовський Едвард, Білоцерківська Олена.

Відбулася ювілейна зустріч з і. ПАЛІВОВОЮ

Стараннями Громадського Комітету, що його очолював д-р Т. Сендзік — голова і п. Григоренко — секретар, дня 5-ого квітня ц. р. в Бавид Бруку, Н. Дж. відбувся ювілей-вшанування 90-ліття з дня народження і 70-ліття політичної і громадської діяльності проф. Івана Паліводи.

Участь у цій ювілейній Зустрічі взяли представники організацій, знайомі і приятелі. Були відчитані і виголошені привітні, мистецька програма і гостина. Докладніше другим разом.

ПОМЕР СЕНІОР УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ — Б. ПАЗДРІЙ

Дня 30 березня ц. р. помер на 72 році свого життя відомий сеніор української сцени сл. п. Богдан Паздрій. Він продовж свого життя був — актором, режисером та членом багатьох театрів і організацій.

Докладніше про нього подамо пізніше.

ПОМЕР Д-Р Т. ЛАПІЧАК

З Шикаго, Ілл. прийшла вістка, що 2-ого квітня ц. р. в Гюстоні, Тексас, помер на 61 році життя відомий лікар, громадський діяч, публіцист і редактор "Українського життя" сл. п. д-р Тома Лапичак. Лишилися у великому смутку — дружина, син і дочка, В. П. П.

НАРОДНА ВОЛЯ

НARODNA VOLYA

440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503

Phone: 342-8897 (Area Code 717)

Ukrainian weekly published every Thursday by the Ukrainian Workingmen's Association, except 2 weeks in July and 1 week in November. Home Office Address: 440 Wyoming Avenue, Scranton, Pa. 18503 Phone: 342-0937 — 347-5649. (Area Code 717)

Entered as second class mail matter October 23, 1942, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided under the provisions of section 532 P. L. and R.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕПІСАТА:	
In USA and Canada per year	\$5.40	В ЗДА і в Канаді річно	\$5.40
" " " " per six months	\$2.70	В ЗДА і в Канаді піврічно	\$2.70
In other countries per year	\$6.20	В інших країнах: річно	\$6.20
per six months	\$3.10	піврічно	\$3.10

Ціна одного примірника 25 центів

Статті, підписані власним підписом авторів, не конче висловлюють погляд редакції, і за них відповідають самі автори.

Редакція застерігає собі право скорочувати і поправляти надіслані статті. В тих справах Редакція не вступає в ніяке листування з авторами. Незамовлені і невикористані матеріали звертаються лише тоді, коли автор статті чи допису виразно це тобто застеріг і коли долучив заадресовану до себе коверту з відповідною поштовою оплатою.

За зміст оголошень Редакція не відповідає!

Є ПРИЧИНИ, НЕ ДО ЗНЕВІРИ, А ДО АКТИВНОСТІ

На різних зборах, сходинах і засіданнях менших і більших наших українських організацій в країнах поселення нашої спільноти час-до-часу лунають голоси зневіри щодо дальшої праці в цих організаціях, а тим самим і щодо дальшого їх існування. Нема, мовляв, ніяких виглядів також і на дальше існування нашої української спільноти як п'ять — десять років, бо нібито зі смертю старшого покоління, яке признавалося до українства та його організувало, молоде покоління відрічється українства і покине тим самим всі дотеперішні організації.

Інші знову кажуть, що нашу спільноту можна зберегти, а тим самим можна зберегти також і всі наші організації, як спільнота і організації приймуть мови тих країн, у яких вони проживають. Мова, кажуть вони, не найважливіший чинник. Найважливішою є людина і її віра, людина і її знання, людина і її замилювання і т. д.

Прислухаючись до цих песимістичних голосів, а рівночасно приглядаючись до людей, що такі голоси між широким масу нашої спільноти пускають, можна встановити дві різні категорії людей. Одна категорія людей, це ті люди, які мають в тому свої фізичні і духові причини. Це переважно люди хороніти і старші, які вже в своїм особистім житті не бачуть перед собою майбутності. Такі люди з природи речі дивляться не вперед себе, а оглядаються за місцем на свій гріб, щоб нарешті спочити на віки.

Але, треба з притиском підкреслити, що таких справді зневірених старших громадян є не великий відсоток серед усіх старших віком. Величизна більшість старших віком громадян має бадьорий настрій і віру в ясну майбутність тої праці, яку вони вложили в громадське життя протягом довгих десятиків років. Не зважаючи на старші роки віку, ці старші громадяни є активні в кожній діяльній життєвій гомаді.

Друга категорія тих, що голосять гасла зневіри по докладнішій аналізі, не так з переконання їх голосять, як плявно ведуть акцію, щоб викликати зневіру.

Пізнавши, особи, що голосять подзвінним нашим громадським установам, видно відразу, що ці люди говорять одне й те саме та навіть тими самими словами з виразною вказівкою на плян, чи то свого центру, чи асиміляційного центру країни їх поселення, чи, просто, тому, що самі вже цілком, чи на пів засимілювалися. А їхньому центрові йдеться, очевидно, про те, щоб викликати в громаді духа зневіри та ослабити діяльність тих великих громадських організацій, яких ці центри не можуть опанувати.

Треба признати, що всякий голос зневіри на ширших зборах досягає деякого наслідку, як це робить хочби один фальшивий голос у найліпшій хорі. Він викликає неохоту, невдоволення і несмак. Треба тоді нового зусилля гармонійного співу, щоб затерти почуття цього несмаку. Те саме є і при таких виступах з гаслами зневіри. Щойно повні голоси бадьорості і віри в усіх можуть розв'язати почуття неохоти і несмаку. Тим то організатори зборів мусять мати на увазі цей факт і подумати наперед, як протидіяти таким наслідкам виступів.

Треба також протидіяти проти ширення зневіри всюди там, де її песимісти поширюють, уживаючи проти них яскравих прикладів з життя нашої спільноти у країнах нашого поселення. Зокрема треба підкреслювати етнологічні елементи та націотворчі чинники у житті народів і націй.

Треба також підкреслювати, що в країнах нашого поселення від довшого часу діє етнічний рух, що прагне культурної самостійності кожної національної спільноти в країнах нашого поселення, а зокрема в Америці і Канаді.

Але одним із дуже сильних аргументів, що нема причини до зневіри, це те, що наша молодь, не зважаючи на сильний асиміляційний тиск, як давній, так і нової імміграції, брала і бере активну участь у своїх молодечих і громадських організаціях. Наша молодь щораз більше і більше починає розуміти, що бути громадянином Америки, Канади, чи іншої країни це одне діло, а бути членом української спільноти і її організації та установ — друге діло.

Що пишуть і говорять:

РОСІЙСЬКІ ДИСИДЕНТИ ЗАГРАЮТЬ УКРАЇНСЬКОЮ КАРТОЮ

Про оживлену діяльність російських дисидентів, які опинилися у різному характері закордоном, було багато статей у нашій пресі. При чому більшість авторів висловлювали погляд, що російські дисиденти діють на збереження російської імперії, на шкоду справі української визвольної політики, а навіть, як твердив свого часу ред. З. Пеленський, як "п'ята московська кольона".

На тому тлі вістка про те, що російські дисиденти заграли раптом українською картою, являється своєрідною сенсацією. Докладніші вістки про дії російських дисидентів у цьому напрямі вийшли від польської преси, а саме від лондонських органів "Тидзень Польскі" і "Дзєннік Жолнежа", в яких появилася стаття найчільнішого польського публіциста на еміграції К. Окуліча "Солженіцин простиґає руку українцям".

Цю вістку реферуємо за "Українським Словом" з 9 березня ц. р., де подано за польською пресою, що В. Максимов, В. Некрасов, А. Сінявський та О. Солженіцин вислали листа до Верховного Архиепископа Юсифа Сліпого такого змісту: "З нагоди 30-ліття єпископських свячень та очолювання Української З'єднаної з Апостольським Престолом Церкви складаємо привітання Вашій Еміненції. Геройське життя Вашої Еміненції являється для нас зразком та сповніє надією на краще майбутнє обох наших християнських батьківщин". Коментуючи оте привітан-

ня для Верховного Архиепископа від провідних російських дисидентів, польський публіцист К. Окуліч пише:

"Телеграма російських письменників до митрополита Сліпого, а далі вміщення зимки В. Мороза на обкладинці третього числа "Континенту" маніфестує нове відношення сильної групи російської еліти до української проблеми. Дотогочасна історія російсько-українських відносин не відкривала значнішої перспективи для української політичної епансипації. Советська українська політика була і є наставлена рішуче на послаблення і розбиття єдності і пов'язаності української етнічної маси, зокрема на Лівобережжі, про що можна перекопатися з праць Б. Левицького та інших авторів..."

"... У тій короткій телеграмі, коментує далі К. Окуліч, російські письменники кажуть між рядками: хочемо згоди з вами, пропонуємо порозуміння наших батьківщин, коли прийде на це час у майбутньому. Цим антисоветським російським патріотичним прийняттям з моральною і політичною становища засаду незалежності християнської України, не чекаючи - як це робить Ватикан — на її незалежність територіальну..."

Висновки польського публіциста можна прийняти з значним застереженням, бо в них відбите передусім велике стурбування і затривоження польської сторони, що українці договоряються вкінці з росіянами без участі української спільноти і її організації та установ — друге діло. Американізуватися, канадізуватися, чи австралізуватися, то не значить зривати зв'язок з українською культурою і мовою та з організованою діяльністю на ґрунті своєї нової батьківщини в користь країни своїх предків, України, та розвитку української культури, як вкладу в загальну культурну скарбницю країн поселення.

Правда, деяка частина молоді зривала колись зв'язок зі своїми батьками і відрікалася знання української мови, історії й культури тому, що від частини своїх старших не могла набратися духа любови до величної традиції країни своїх предків. Декому внаслідок того справді здавалося й здається, що не неминучий процес, що вся молодь мусить зривати свій зв'язок з українством. Тимчасом воно так не є.

Загальна тенденція в ЗДА, Канаді і других країнах від другої світової війни йде в напрямку пізнання країн поза океанами і вивчення їх мови й культури. Університети стали творити інститути студій. В американських збройних силах і університетах переводиться плянова наука інших мов, історії, культури і національної проблематики. Цей процес доправадив до того, що вже в університетах і каледжах вернулася назад найліпша частина тої молоді, яка вже була раніше зривала зв'язок з українством. Маємо світлі приклади нових учених, письменників й мистців з рядів такої молоді, які займають чільне становище в американським житті і які розвивають науку й письменство з навіязанням до України. Прихід великої частини нашої інтелігенції до Америки й Канади спривив видатно цей процес і вплинув почуття самопевності і довір'я у сили творчого українського культурного розвитку.

Сильним аргументом проти тих, що щирять зневіру є те, що наше молоде покоління, не зважаючи, що є ідеологічно зрізаним, прагне українського об'єднання, щоб спільними силами, не тільки протиставитися різним наступам, але й спільно розвивати українську мову, культуру, мистецтво і т. д. Цей гін до об'єднання українських творчих сил треба підтримувати у всіх діяльностях життя нашої спільноти у вільному світі. Хай лунає і здійснюється актуальний клич:

Спільному лихові протиставмо спільні творчі сили і фонди.

Бачимо це також у рядах братського руху, в тому в Українському Робітничому Союзі. Всупереч всім кряканням зневіри Український Робітничий Союз росте, з кожним днем приєднує щораз нових членів, а при тому також поширює свою громадсько-культурну діяльність. Молодь в його рядах активізується також та готується до Великого Фестивалу 1976 р.

Отже, нема причин до зневіри, а навпаки є причини до ще більшої активності.

Суспільні справи:

ЕПІДЕМІЯ САМОТНОСТІ — НОВА ПСИХІЧНА І СУСПІЛЬНА ХВОРОБА

Самотність буває викликана різними причинами: особистими, смертними, воєнними, політичними та суспільними. В останньому часі появилася ще самотність, що її викликає жадаба збагачення і прагнення спокою. Ця самотність уже набирає такого засягу, що американські психіатри затривожені. Вони цю самотність зараховують до нової пошести і її звуть епідемією самотності. Виросла ота епідемія, як досліджено, на ґрунті надмірного індивідуалізму американців, а далі на погоні за грошем і вигіднішим життям.

Серед отих причин найперше місце займає, мабуть, погоня за грошем, що проявляється в частому переїзді з місця на місце, у надії на кращі заробітки. Оті заробітки на новому місці бувають і кращі, але на старому

ти поляків, коли в минулому завжди договорявалися з росіянами поляки, і то коштом українців. Факт висилки привітання від російських дисидентів для Верховного Архиепископа Кардинала П. Сліпого можна б теж трактувати як окремий епізод, на основі якого годі робити узагальнення на майбутнє.

Але нові вістки кажуть, що це зовсім не епізод. Під час свого побуту в Америці редактор "Континенту" Владімір Максимов поінформовав, що наступне число "Континенту" буде присвячене українським проблемам. Що більше, як першу статтю в ньому буде опубліковано "Хроніку опору" В. Мороза, що як відомо, є найкращим есеєм В. Мороза і найсильнішим з погляду вислову бажання українського народу до самобутності і незалежності. Справжньою сенсацією треба, однак, вважати інформацію В. Максимова, що в наступному числі "Континенту" по'явиться стаття самого Верховного Архиепископа Кардинала П. Сліпого.

Стає ясно, що російські дисиденти заграють українською картою не випадково, але пляново. Треба припускати, що на такий крок пішли вони, усвідомивши собі про силу і живучість та активність українського елементу і в самому Советському Союзі, про що їм на чолі з самим Солженіцином, найкраще відомо, і на еміграції, де світова преса і середники комунікації повні вісток про акції в обороні В. Мороза, чи демонстрації проти советських "церковників".

Як видно з публіцистичних виступів і висловів Шафаревича і В. Максимова та інших дисидентів, очікувати багато від російських дисидентів годі, бо вони і далі зайняті передусім гарячковими пошуками такої формули, яка дала б їм змогу врятувати цілість російської імперії.

Але вже саме визнання російськими дисидентами засадничого права кожного народу на самостійність, є великим поступом уперед і корисним для нас, бо воно зміцнює наші позиції у боротьбі за самостійність і державну незалежність.

(IC)

місці — людина залишає рідню, якої вже не так часто відвідати залишає приятелів і знайомих, з якими можна було перекинутися словом, зустрінутися, як не вдома, то бодай у кофейні чи на пікніку. А заки на новому місці людина наживе приятелів, уже знову сідає у свій трайлер і кочує далі.

Попались у тенета самотності і всі, що мріяли про затишшя поза містом у субурб'ях. І ось хатина як пуделочко, і садочок, і "світинг пул". Але до міста милі дороги, гайвеї, а напроти теж чепурний домок, але двері в ньому вічно закриті, і фіранки спущені. А перед хатою собака на прив'язі. Хоч вовком вий серед цієї краси і спокою, а в місті посидиш годинку — дві і пора додому.

Збільшують ряди самотників і розбиті подружжя, що їх щораз більше. Розійшлося подружжя і не чує вже ні одне, ні друге того осоружного голосу, має тишу, має спокій. Як каже наша пісня: "Сам п'є, сам гуляє, сам собі стелить, сам лягає..." А по тижневі вже й думка, а чи не краще б почувти той "осоружний" голос. Було б бодай з ким полягати... Але запізно, хоч і не так, бо друге теж сидить у такій клітці і думає те саме. Або шукає такої компанії, що потім треба буде ще викуплятися від неї.

Є в Америці центри для алькоголіків, куди можна телефонувати анонімно за порадою, де ніхто тебе не запитає, хто ти і що, а вислухає так і дасть пораду і розраду. Ото ж, кажуть психіатри, пора зорганізувати подібні центри для самотників.

Наші, українські психіатри і психологи повинні обов'язково назву взяти від Понеділкового твору "Рятуйте мою душу" і надати потім її інституту лікування самотності, а літератори повинні книжку М. Понеділка перекласти на різні мови і давати її читати пацієтам того інституту. Була б назва, взята з українського твору, була б слава для М. Понеділка і було б поширення української книжки.

Е. ПОПІЛЬ І М. ДУШНИК ОБРАНІ ДО ЕКЗЕКУТИВИ НЬЮЙОРСЬКОГО БЛАТСЬКОГО КОНГРЕСУ

Дня 20-ого березня ц. р. в готелі Статлер Гільтон відбулися 74-ті річні збори Ньюйорського Братського Конгресу. Участь брали представники 30-ох організацій. Делегатом від УРСОюзу був фінсекретар-касір Е. Попіль, а від УНСОюзу п. М. Душник, д-р І. Фліс та І. Винник, від "Провидіння" п. С. Вовчок і Б. Казанівський.

Збори ухвалили ряд резолюцій, включно з однією, яка закликає братські організації до участі у відзначенні 200-річчя Американської Незалежності.

Президентом Ньюйорського Братського Конгресу обрано Даніеля Кія, представника Польського Союзу Америки.

До Екзекутиви обрано українців — Е. Попіля і п. М. Душника.

Справи Союзу:

**ЮВІЛЕЙНА КАМПАНІЯ
ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ**

Листа ч. 1 (за січень і лютий 1975)

Проголошуючи Ювілейну Кампанію за приєднання нових членів з нагоди 65-тиріччя УРСоюзу — було підкреслено в який спосіб можна найкраще вшанувати Ювілянта. Пригадуємо, що найкращим вшануванням цього торжества — є збільшення кожного відділу новим членством. Рівно ж було подано, що намічену мету, себто 1,500 нових членів і півтора мільйона дол. забезпечення в цьому році, можна буде досягнути тоді, коли до організаційної праці приступлять усі відділові урядники, місцеві і головні організатори, члени Головної Ради та Виконавчого Комітету.

Проголошуючи першу організаційну листу за січень і лютий 1975 — треба ствердити, що хоча число приєднаних членів не є задовольняючим, то участь і зацікавлення в цій кампанії є ширша і багато наших союзовців, які в минулому не виявляли активності, якраз тепер під час ювілейного року взялися до праці.

З поміж місцевих організаторів є аж чотири першуними, себто з точно такою самою кількістю зорганізованих членів і сумою забезпечення: Г. Бірбан, М. Кізіма, д-р В. Верган та Г. Білоцерківська. Напевно в черговій листі хтось із поданих тут місцевих організаторів в змаганнях за новими членами виб'ється на перше місце. А можливо, що це перше місце займе хтось із союзовців, що в цій листі зараз є на другому чи третьому місці.

Із окружних організаторів перше місце, вже традиційно — має відомий наш союзовець з Рочестеру, головний радний В. Іванців, голова 244-го відділу.

Треба мати на увазі, що запорукою в приєднуванні членів є:

1) Започаткування праці негайно після проголошення Кампанії.

2) Систематично, хоча б раз в тиждень відвідувати кандидатів в члени УРСоюзу.

Варто ще раз пригадати, що в цьому Ювілейному році визначено високі грошові нагороди за приєднання нових членів, цю найважливішу ділянку праці в нашій організації.

Роман Ричок,
головний секретар

JUBILEE CAMPAIGN — List No. 1

Branch Відділ	Local Organizers Місцеві Організатори	Member's Organized Am't. Of Ins. Членів Приєднано	Suma Обезп.
49 Harry Birban		4	\$ 4,000.
61 Nicholas Kizyza		4	4,000.
173 Dr. Wasył Werhan		4	4,000.
328 Helen Bilocerkiwsky		4	4,000.
64 John Pasternak		3	6,000.
5 Ann Lazoration		3	2,500.
28 Anton Diak		3	2,500.
234 Nicholas Kiak		3	2,500.
328 Nadia Zubchinska		2	15,000.
61 Nina Hladun		2	6,000.
206 Helen P. Boga		2	6,000.
188 Alex Koltanowski		2	6,000.
326 Mykola Zowtonizka		2	3,000.
236 Anna Michailuk		2	2,000.
309 Wm. N. Boddy		2	2,000.
27 Walter Semchesyn		2	1,500.
322 Korniylo Gonta		2	1,500.

По одному членови записали:

(9) Michael Dorosh, (30) Stephen Humeniuk, (50) Walter Wachynich, (54) Gregory Omelczenko, (60) Michael Chekan-sky, (65) Theodore Nykula, (76) Mykola Stepanenko, (100) Walter Maik, (102) Ivan Fedorenko, (175) William Witoszyn-sky, (193) Roger E. Sermula, (233) Mary Holyński, (239) Wasył Lesiuk, (261) Theodore Kosh, (279) Tony Dobush, (288) Michael Stibely, (296) Anna Paprocky, (299) Pauline Petrowsky, (302) Mary A. Wronka, (327) Wolodymyr Cym-balisty, (327) Leon Kolkin.

**Головні і Окружні Організатори
District and Chief Organizers**

244 Wasył Ewanciw	16	\$ 16,000.
173 Dr. Roman Rychok	14	40,500.
244 Ivan Oleksyn	11	10,500.
112 Stephen Nazarek	10	17,000.
93 Katherine Domashevsky	6	9,000.
81 Theophil Bak-Boychuk	6	5,000.
40 Bohdan Bidiak	5	5,000.
308 Dr. Stefan Rosochia	4	8,000.
14 Bohdan Datzkiwsky	4	5,000.
16 Mykola Bojczuk	2	4,000.
179 Luke Shmorhay	2	4,000.
220 Joseph Charyna	2	3,000.
100 John Andrievich	2	2,000.
270 Michael Car	2	2,000.
25 Dr. Mirosław Czapowskyj	2	1,500.

По одному членови записали:

(30) Joseph Slevinsky, (37) Michael Roditski, (66) Edward Zawadowsky, (74) Mychjlo Kosiuk, (253) Katherine D. Baran, (272) Wera Harkuscha, (296) Theodore Olijnyk, (318) Jaro-slaw Kowal.

Total Local Organizer's	67	\$ 99,000.
Total District Organizer's	93	137,500.
Total Chief Organizer's (Organized alone)	10	\$ 17,000.
Total for Jan. and Feb., 1975	170	\$253,500.

**ВІДДІЛ 54-Й В МЕЙПЛЕВУДІ
РОЗРОСТАЄТЬСЯ І КРІПНЕ**

16-го березня ц. р. в залі Укр аїнської Православної Церкви Св. Вознесєня в Мейплеуді, Н. Дж. відбули-ся річні збори 54-го відділу УРСоюзу ім. І. Маєєви.

Якщо взяти до уваги те, що цей відділ від самого його заснування ніколи організаційно не збільшувався і не було жодного прогресивного розвитку в праці, бо на це були певні причини, які внаслідок розв'язали розв'язок відділу, то відбуття цих зборів, це не є звичайна подія. Проішов час, який став добрим лікарем. Стимулом до зацікавлення Українським Робітничим Союзом бу-ли неодноразові "нарікання, поради й заклики" видатних наших працівників УРСоюзу, як А. Батюк, д-р Р. Ричок та А. Білоцерківський. Всі вони твердили, що не може бути такого стану, щоб при нашій громаді не можна було б розбудувати відділу УРСоюзу. І всі ці нарікання й прогнози ствердились останніми зборами відділу.

Зборами проводила президія в складі: інж. К. Приходько — голова та секретар В. Кирейко. Перед зборами стала до звіту управа відділу в складі: І. Павленко — голова, Г. Омельченко — фін. секретар та В. Кирейко — рекорд секретар.

Уступаючи голова відділу Павленко зазначив, що його праця як голови була більш престижного характеру. Він оформляв засідання управи й збори відділу та гідно репрезентував відділ при кожній нагоді на громадському форумі.

Г. Омельченко, звітуючи про фінансовий стан, подав детально про рух членства в відділі, побіжно кореспонденцію з централею УРСоюзу та стан каси на день зборів. На початку 1971 року було всього 7 членів відділу. Сьогодні відділ нараховує 99 членів (яка іронія, чому не 100). При відділі відкрито так звану "мучі-християнську школу", фонди якої вживаються для внутрішньої організаційних цілей.

В. Кирейко подав інформацію про те, що в минулому не було ніяких протокольних засідань. Лише з ростом й розбудовою відділу за звітний період відбулося 2 засідання управи та одні збори, які й є запропо-ковані в кінці. Він також інформував про те, що приймав активну участь в приєднуванні нових членів.

Звіти уступаючої управи в деяких питаннях були скупі. Це тому, що відділ лише недавно за короткий час відживився, та все ж таки була й дискусія, а пізніше збори висловили довіря уступаючій управі відділу.

Великою радістю зборів відділу було те, що ці збори звеличали своєю присутністю: Голова УРСоюзу І. Олексин, д-р Р. Ричок — секретар, Е. Попіль — фін. секретар — касир, В. Ганчук — головний радний, І. Ориняк — голова Комітету відділів УРСоюзу стейту Н. Дж., правний радник Союзу радний міста Ірвінгтону в Н. Дж. адвокат Р. Пітто та парох Української Право-

славної Церкви Св. Вознесєня о. І. Наконечний.

Голова УРСоюзу І. Олексин висловив всім признання за зміде й продуктивне переведення зборів. Це є ознака, що відділ росте й має пошану в цілому до організації, якою є Союз. Я гордий — сказав голова з будови Вашої нової Церкви, для закінчення її будови в певній мірі й спричинився наш Союз, віддаючи для неї моргичеву позичку. Цього року припадає ювілейне святкування — 65-тиріччя з дня заснування УРСоюзу і ми хочемо гідно й велично перевести це свято на оселі "Верховина", яке плануємо перевести разом з великим святом Америки — 200 річчя Америки. Це святкування будуть переводитись переважно нашою молоддю — нашим майбутнім.

Е. Попіль виголосив цікаву промову в українській й англійській мовах на тему як і чому було організовано УРСоюзу, хто були його піонерами та що спонукало їх до організованого забезпечення. Він навів досить яскраві приклади з того, яку користь приносить УРСоюзу українському громадянству на терені Америки й Канади тепер, особливо в справі фінансових позичок як персонально для членів так і для організацій та церковних громад.

Секретар УРСоюзу д-р Р. Ричок в своїй змістовій і цікавій доповіді порушив два засадничі питання: 1) Фратерналізм, 2) відмічення цьогорічного Ювілею УРСоюзу, 65-ть річчя його існування.

Фратерналізм, як ідея знаходить своє відзеркалення в реальній братській праці нашого УРСоюзу. Ця благородна ідея, бо випливає з природного обов'язку допомоги — брат братові, моральної і матеріальної допомоги членам цієї самої організації. Братерська любов, християнська мораль, толерантність, пошана переко-нань один одного — це основні принципи фратерналізму.

65-тиріччя УРСоюзу, ювілей організації, що існує так довгий час — є якраз доказом, що фратерналізм це ідея все актуальна, її переймають нові покоління, нові члени і провід установи.

Ювілей — це торжество, не буденна подія в житті родини, організації, суспільства, держави. 65-ть років існування і братської праці Українського Робітничого Союзу — це доказ живучості і правильності ідей на яких його основано. Закликом до величавого відмічення Ювілею, а зокрема вшанування Ювілянта посиленням приєднування членів, та подякою відділовим урядникам за добре підготовлені річні збори, а членкиням за щедру прийняття та гостинну — закінчив свою промову головний секретар УРСоюзу — д-р Р. Ричок.

Головний організатор і радний В. Ганчук в своїй промові вказав на важливість нового членства для УРС та заявив бажання і

Померлі члени:

ПРИКЛАДНИЙ ГРОМАДЯНИН

(В 40-ий день смерті сл. п. Антона Стецури)

Сл. п. А. Стецура

В суботу, 15-го лютого 1975 року помер в Нью Йорку на 81-му році життя сл. п. Антін Стецури. Народився він у селі Ястрібкові, біля Щирця, на Львівщині, в родині Анни (з дому Зідак) й Івана Стецури. До Америки приїхав 16-літнім хлопцем і поселився в Рочестері, Н. Й., де працював і був організатором та активним членом місцевого українського драматичного гуртка. Він цікавився культурним життям, а зокрема оперою, і щедро жертвував на науковій й культурній потребі української громади в ЗДА, а саме — на НТШ — 200 дол. на УВАН — 200 дол. і 500 дол. на Фонд Катедри Українознавства (ФКУ).

Сл. п. Антін Стецура не мав ближчої родини і не був одружений. Тому похороном займався його приятель включно з панєю Олімпією Роговською, яка в імені і в його пам'ять додатково зложила пожертви на такі народні цілі:

Українські студії в Гарвардському університеті — 1,650.00 дол., Будова Української Католицької Церкви св. Юра в Нью Йорку, Н. Й. — 1,000.00 дол., Український Музичний Інститут в Нью Йорку — 100.00 дол.

Згідно з його волею тілні останки похоронено на цвинтарі Української Католицької Парохії Св. Михайла в Терівіл, в стейті Конектікет 22-го лютого ц. р.

Заупокійна Служба Божа (читана) була відправлена в сороковий день його смерті в церкві св. Юра в Нью Йорку в четвер 27 березня ц. р. о год. 8:30 рано.

Панахиду відправив о.

готовість співпрацювати з урядниками 54-го відділу для його дальшого і ще кращого зросту.

На наступну каденцію збори вибрали управу в такому складі: Проф. Є. Федоренко голова відділу, С. Соколовський — заступник голови, Г. Омельченко фін. секр. — скарбник, В. Кирейко — рекордний секретар та відділовий організатор М. Федчун — член управи.

Контрольна Комісія: О. Богдан — голова, П. Колодка — член, Б. Магалас — член.

Після зборів відбувся спільний обід (був полтавський борщ та існе й мокре), який приготували невтомні наші жінки — члени відділу.

Наснажені духом розбудови відділу в майбутньому — таке було враження в приватних розмовах під час обіду всіх присутніх членів та гостей цього небуденного дня, дають запевнення, що відділ розростеться до двісті членів.

Христофор Войтніа, ЧСВВ, в середу 19-го лютого. Під час Панахиди покійного прощали Іван Кефор від Гарвардського Центру Українських Студій.

Став сл. п. Антін Стецури членом 28-го відділу УРСоюзу в 1930 році в Нью Йорку, який репрезентував Н. Дж. Антін Дяк, як секретар, і Микола Кізіма, голова 28-го відділу УРСоюзу.

Вдячна українська громада завжди пам'ятатиме про добрі діла сл. п. А. Стецури. Хай вільна американська земля буде йому легкою.

Антін Дяк,
секретар 28-го відділу УРС в Нью Йорку

Стефан Кость

помер 3-ого лютого ц. р. у Форест Медікал Сентер в Жіраді, Огайо на 87 році свого життя. Він народився 12 грудня 1887 р. до Америки приїхав 1917 р. Працював у фабриці "Ріпаблнк Стіл" 35 років аж у 1953 році пішов на пенсію.

Був членом 124 відділу УРСоюзу, УКЦеркви і Горожанського Клубу. Був удівцем, бо його жінка померла ще в 1942 році. Лишилися у смутку — два сини (Володимир і Стефан) і дочка (Ольга) та троє внуків.

Хай американська земля буде йому легкою, а пам'ять вічною.

Анна Морозко

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

49 ВІДДІЛ ТРЕНТОН, Н. ДЖ.
Річні загальні збори відбулись в суботу 12 квітня 1975, в год. 4-й по полудні, в залі УДКлубу при Чеснат евені, ч. 309, в Трентоні, Н. Дж.

Коли в означеному часі не буде вимаганого сатутом числа членів, збори відбудуться годину пізніше, тобто в год. 5-й при наявнім числі членів у залі.

Просьтесь всіх членів прийти на збори, впривняти свої задегли вкладки, вислухати звітів управи і обрати нову управу та контрольну комісію.

Управа

109 ВІДДІЛ ТОРОНТО, КАНАДА
— повідомляє всіх своїх членів, що Річні загальні збори відбудуться в неділю, 20 квітня 1975, в годині 2:30 по полудні, в залі УН-Дому при 191 Ліппікот вулиці, в Торонті, Онт.

Будуть звіти уступаючої управи і контрольної комісії, дискусія і удалення абсолютотрі та вибір нової управи.

Просьтесь всіх членів прийти в означеному часі і взяти активну участь у цих зборах.

Василь Бойчук, голова
Омелян Калата — секретар

206 ВІДДІЛ СКРЕНТОН, ПА.
— повідомляє всіх своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 13 квітня 1975, в годині 2-й по пол. в домі УРСоюзу при 440 Вайомінг евені, в Скрентоні, Па.

Просьтесь членів прийти на збори і вислухати звітів управи за 1974 рік та вибрати нову Управу та Контрольну комісію на 1975 рік.

Т. Миник — голова,
В. Малик — секретар.

КОЖНИЙ РОБІТНИК В ЗДА

І КАНАДІ ПОВИНЕН ЧИТАТИ

"НАРОДНУ ВОЛЮ"

Увага! ЧИТАЧІ "НАРОДНОЇ ВОЛІ" І ВЖЕ ТЕПЕР СТАРАЙТЕСЯ ПРО СВЯТОЧНІ ОГОЛОШЕННЯ. ПОБАЖАННЯ ПРИСИЛАТИ ТАК, ЩОБ У РЕДАКЦІ ВОНИ БУЛИ НАПІЗНІШЕ 24 КВІТНЯ 1975.

В. Кирейко,
рек. секретар
54-го відділу

УКРАЇНСЬКА ШАДНИЦЯ "ТРИЗУБ" В НЬОАРКУ, Н. ДЖ.

Будинок Української Шадниці "Тризуб" у Ньюарку, Н. Дж.

РЕКТОР УВУ — ПРОФ. Д-Р В. ЯНІВ У ТРЕНТОНІ, Н. ДЖ., І ЙОГО УСПІХИ

На запрошення та за ініціативою трентонського осередку Праці Уряду Пластунів Сеніора і Алумніа УВУ, Ректор Українського Вільного Університету з Монтану — проф. д-р Володимир Янів, пробув в Трентоні, Н. Дж. від 15-17 березня ц. р. та мав зустрічі з українським громадянством, алумніа УВУ та пластунами.

Дня 15-го березня ц. р. він мав доповідь про стан і положення УВУ під сучасному пору. Доповідь, яка відбулася в УНДомі, відкрив привітом від імені ОП УПС — па. сен. Іван Р. Костюк, ЛЧ Вітаючи Достойного Гостя, він подав його коротку біографію від дати народження, почесне звання в Українській Академічній Гимназії і студії на університеті Івана Казимира у Львові, студії на Берлінському Університеті, пластову, громадську, політичну, журналістичну, дубайцістичну й наукову діяльність по сьогоднішній день.

Вечором далі проводив дуже ділову й енергійно алумні УВУ, д-р Богдан Корчмарик — учитель історії в місцевій Школі Українознавства (вищі класи) при УНДомі. У дискусії, яка вивчалася після доповіді, говорили: інж. Дмитро Кулик, інж. Іван Микитин, інж. Ігор Юркевич, п. Люба Крупа, д-р Анна Бойчук, мгр. Іван Костюк та інші.

На цьому вечорі неодавнє захмарене питання довернуло "везиучого упадку" УВУ, що його безвідповідально поширюють недруги УВУ, прояснилося, чого вислідом були пожертви на УВУ від приватних в висоті \$1,000.00 готівкою і чеками та стільки ж саме декларациями (раніше пожертви на УВУ в нашому місті досі склали суми понад 500 дол.).

Після зустрічі, що тривала 3 години, при чашках кави і солодкого, що його приготували пані з Пласт-Пріяту (п. Анастасія Бойчук) і ОП УПС (па. сен. Оксана Микитин і Марія Мицик) ще довго велися дружні розмови на актуальні теми українського високого шкільництва в Україні і діяспорі, які дали здорове підґрунтя для поїздки проф. В. Яніва по українських осередках в ЗДА й Канаді.

В неділю, 16-го березня

27-го березня 1975 року відбулися, з черги вже 54-ті річні збори одної з найбільших українських фінансових установ в ЗДА, Української Шадниці "Тризуб" в Ньюарку.

Зборами проводив президент Шадниці д-р Петро Богданський, подав аналізу біляску і рахунку витрат за минулий рік та на підставі загальної фінансової ситуації в країні поробив відповідні ствердження та намітив прогнози на майбутнє — цієї візрцево веденої української установи.

Тисячі вкладчиків-членів і тисячі членів-довжників, які за допомогою власної Шадниці мали безпосередній вплив на те, що за останню декаду активні установи майже кожного року зростали на один мільйон доларів і в звітовому році вносили 16,238,129.07 доларів.

Сьогодні Шадниця "Тризуб" приміщується у власному модерному будинку, а також має свою філію в центрі українського поселення в Ньюарку. Заряд, себто ексекютива і дирекція, знаходиться виключно в українських руках, який під проводом д-ра П. Богданського фахово і вміло обслуговує вже не тільки українців, але, будучи в по-

ОСТАП ТАРАНОВСЬКИЙ — НОВИЙ ГОЛОВА ОУП "СЛОВО"

П'ятий з'їзд Об'єднання Українських Письменників "Слово" обрав однозгідно головою поета і есеїста, до-теперішнього секретаря Об'єднання, Остапа Тарановського, а його заступником відомого поета, маляря і ліни.

Почесним головою Об'єднання іменовано Григорія Костюка, почесним членом Уласа Самчука. Крім нього почесними членами "Слова" є Йосип Гіриак, Олександр Грищенко і Олександр Оглоб-м і с т е т в о з н а в ц я — Свято-слава Гординського.

До нової управи ввійшли: Григорій Грабович, Докія Гуменна, Іван Керницький, Григорій Костюк, Богдан Кравців, Юрій Лавріненко, Вадим Лесич, Микола Понеділок, Улас Самчук, Уляна Старосольська та Іван Фізер. До Контрольної Комісії ввійшли: Іван Смолій, Марія Струтинська та Іван Боднарчук.

Дієго на зустріч з Українською Громадою. Віче відкрив О. Стойко.

Українська Громада Сан-Дієго не величка, дуже дружна і привітна, жертвенна, як одна родина.

По промові п. д-р М. Бек були запити. Слово привіту сказали: Д-р Андрій Олесюк і почесний член Управи Т-ва Прихильників УНР в Лос-Анджелесі, Олесь Панченко. Зміст його привіту був такий:

Сьогодні припала мені нагода вітати Достойну Гостю п. д-р Марію Бек від УРСОУ — Української Братської Установи і його відділів і членів на західному тихоокеанському побережжі Америки, від себе особисто і моєї рідні.

І дійсно, ми лише мріяли зустріти в нас таку сміливу, невтомну суспільно-політичну багатогранну діячку, що присвятила себе боротьбі в користь визволення українського народу від страшних московсько-большевицьких тиранів.

Бажаємо Вашій Світлості, а у Вашій особі Експозитури в ескзілі Української Народної Республіки, найкращих успіхів подолати всі препони на шляху до звільнення нашої Батьківщини від советського вандалу! З вірою живемо тим, що заповідав наш пророк — Тарас Шевченко:

... Встане Україна і розвіє тьму неволі, Світ правди засвітить, і помолиться на волі Невольничі діти."

Слава вільній ні від кого незалежній Україні!

Олесь Панченко
Тижень пізніше інж. О. Панченко одержав від п. д-р М. Бек такого листа:

Високошановний та Дорогий Пане Панченко!
Вже більше як тиждень як я повернула додому та ще не можу запанувати над своїми думками, які нестримно та вперто втікають з поворотом до Каліфорнії, Чи треба більш переконливого доказу, що мій побут у Вашій громаді був дуже приємним та незабутнім? Почуваюсь до особливо милого обов'язку подякувати Вам особисто за всі Ваші прислуги, за Ваші постійні клопотання мною та за Ваш особистий вклад у все те, що причинилось до такого незабутнього побуту серед Вас. А понад все, дідкула мене Ваша, немов батьківська опіка, яка так яскраво виявилася, коли Ви мене за-

НЕСПОДІВАНА І ПРИЄМНА ГОСТИНА

З далекого сходу Америки, з Дітройту, завітала до Лос-Анджелесу п. д-р Марія Бек, керівничка Інформаційного Бюро в ескзілі при Державному Центрі Української Народної Республіки.

На жаль, не пощастило зустріти Високостойну Гостю в домовлений час, бо літак з Дітройту спізнився прибути на летовище в Лос-Анджелесі на 3½ години ввечері, 12 лютого 1975 р. Перша зустріч припала на нещода, 16 лютого в Церкві св. апостола Андрія Первозванного, де й мені особисто пощастило познайомитися з нею і її привітати.

Того ж дня, 16 лютого 1975 р., о 4:30 пополудні, з ініціативи Т-ва Прихильників УНР, під протекторатом Української Центральної Лос-Анджелесу, в просторій залі УНДому, Достойна Гостя промовляла на великому вічі — маніфестації в обозроні прав Валентина Мороза та інших переслідуваних за політичні та національні переконання українці.

Але, казала д-р М. Бек, не зважаючи на послане переслідування, арешти й замикання у в'язниці, заслання, терор, в Україні поганблюється визвольний рух спротиву нескорених, про яких говорив Валентин Мороз. Цей рух спротиву виявляється в різних формах: від виступів, так званої легальної опозиції для здобуття прав у межах советських конституцій, до підпільно — революційних гуртків, які на своїх прапорах мають

гасла, що знайшли свій вислід понад 50 років тому в немирних Актах 22 Січня. Ті ж, хто пробує боронити прав українського народу в межах советської конституції, чудово розуміють, що за тією "советською конституцією" жодних прав їм не здобути.

І тому єдине, що залишається поневоленням народам, а в тому й українцям, це — вперта боротьба, яка приведе до упадку російської советської імперії і відновлення суверенних й народоправних держав, зокрема Української Соборної Суверенної Держави!

Далі у своїй промові п. д-р Марія Бек схарактеризувала життя в безмірних муках поневоленого м о с к о в с ь к и м и тиранами українського народу, вицент зруйнувавши приватну сільсько-господарську промисловість, утворивши недоїдання й голодову смерть мільйонів селян, починаючи від 1933 року. І це фактично на терені чорнозему дорогої нашої Вітчизни, вкритої лісами, садомими овочевими деревами, річками, озерами і ставками, обведеної Озівським і Чорним багаторибними морями.

Сказані слова д-р Марусі Бек на залі настільки полонили і викликали великий жаль своєї Батьківщини, що всі вставали кількакратно і оплескували довго. Наступного дня п. д-р Марія Бек, в супроводі д-ра Андрія Олесюка і інж. Олеси Панченка завітала до Сан-

(Продовження на стор. 5-12)

ЧИ ВИ ВЖЕ ПРИЄДНАЛИ ДО СВОГО ВІДДІЛУ БОДАЙ ОДНОГО ЧЛЕНА У ЦІЙ КАМПАНІІ? ЯКЩО НІ, ТО ПРИЄДНУЙТЕ КОЖНИЙ ПО ОДНОМУ НОВОМУ ЧЛЕНОВІ ЩЕ ЦЬОГО ТИЖНЯ!

СКЛАДАЙТЕ СВОІ ОЩАДНОСТІ В ЦІЙ СИЛЬНІЙ І ПЕВНІЙ БАНКІ

PENN SECURITY BANK

AND TRUST COMPANY

Чому б Вам не полагоджувати своїх банкових справ в цьому сильному банку, де є багато місця для Ваших автомобілів?

5% Paid on Certificates of Deposit
4% Interest Paid on Saving Accounts
DEPOSITS GUARANTEED UP TO \$10,000

Member Federal Deposit Insurance Corporation
528 - 528 CEDAR AVE. SCRANTON, PA. 18505

Марія Е. Бек

З українського життя:

3 ІНФОРМАЦІЙНО-ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПОЇЗДКИ РЕКТОРА УВУ ПО АМЕРИЦІ

Як відомо нашим читачам з преси, а в тому і з повідомлення в "Народній Волі", 7 березня ц. р. прилетів з Європи до Америки ректор УВУ проф. д-р Володимир Янів на 45-денну поїздку для поінформовування тутешньої української спільноти про актуальний стан Українського Вільного Університету (УВУ) та його біжучі завдання і конечні потреби.

Як видно з дотеперішніх пресових повідомлень проф. д-р В. Янів дотепер прочитав доповіді в таких місцевостях: Трентон (15 березня), Філадельфія (20 березня), Балтимор (24 березня), Вашингтон (25 березня).

Після обширної інформації в згаданих місцевостях розвивалася дуже жива і цікава дискусія, в часі якої прелегент мав нагоду доповнити інформації та дати відповіді на всі запити чи сумніви, викликані невідповідними статтями у деякій пресі, чи шептаним говорінням у клубах.

Крім того виступив проф. Янів двічі із святочними промовами на Шевченківських Академіях, а саме — в Нью Йорку (9 березня) та Трентоні (16 березня). Крім того брав участь у Шевченківській Сесії НТШ у Нью Йорку (18 березня).

Ширші інформації про УВУ принесли на підставі розмов з ректором обидва наші щоденники, що їх Гість відвідав двічі ("Свободу 10 і 14 березня, а "Америку" 20 і 21 березня ц. р.). Він конферував теж в часі Шевченківської Сесії, з редактором "Народної Волі" д-ром В. Верганом, коли то він виступав із своєю інтересною доповіддю "Символіка поезії "Неофіти". Дня 26 березня ц. р. Ректор УВУ

проф. д-р Янів дав своє інтерв'ю для "Голосу Америки", яке потім було передане в Україну.

Крім інформативних цілей, поїздка проф. Янева має на меті скоординувати працю Комітетів Прихильників УВУ, які недавно, 19 січня ц. р., створили окрему фундацію УВУ, що мала б заповнити — під проводом голови п. І. Буртика — згідно з новим Баварським Високошкільним Законом тривалий фонд на діяльність УВУ.

З проводом фундації УВУ ректор УВУ проф. Янів відбув дві кількогоднинні зустрічі (11 і 18 березня), а з Комітетом у Філадельфії подібна зустріч була перед його виступом з промовою на концерті.

Проф. Янів крім того мав низку конференцій з керівниками центральних установ — президентом УККА, головним передсідником та його заступником УНСоюзу, з головним передсідником та з організаційним референтом СУКА "Провидіння", президентом ЦЕСУСУ, Головною Пластовою Булавою та окремо з Начальним Пластуном, з головою Об'єднання Українських Організацій Нью Йорку, з Комітетом Оборони В. Мороза і ін.

З книжковими відділами "Свободи", "Америку" та управою книгарні "Архи" у Нью Йорку д-р Янів обговорив справу розпродавання та розповсюдження видань УВУ тощо.

Про дальшу поїздку проф. д-р Янева, яка триватиме ще місяць, поінформуємо читачів пізніше. Тепер просимо наших читачів, як проф. Янів буде в їх місцевості прийти на його інформативні доповіді та піддержати УВУ морально і матеріально, декларуючи відповідні суми.

НАУКА І ЖИТТЯ

ОПТИМІСТИЧНИЙ ПОГЛЯД УЧЕНОГО ПРО МАЙБУТНІСТЬ

Неспокої наших днів, з війнами, революціями, терористичними нападами, заворушеннями по містах, голодом у відсталих країнах і останньо енергетичною кризою та заломанням світової економіки — наповнюють серця людей тривогою за майбутнє. Здається кожному, що живемо у часах, яких ще не було, наче перед кінцем світа, що все йде до катастрофи на цьому хаотичному, перенаселеному, роз'їденому ненавистю земному глибої. Видиво раптових змін, до яких людство не підготоване, дало підставу соціологові Альвінові Тоффлерові твердити у студії "Шок перед майбутнім", що між 1970 і 2000-ним роком, "у трьох коротких десятиліттях мільйони звичайних, психологічно нормальних людей, опиняться раптом перед ударом з майбутнім" і не видержать цього удару.

На тому тлі приємно навести погляди американського вченого Рене Дубо, емеритованого професора Рокефелівського університету, висловлені на сторінках

журналу "Американський Учений". Рене Дубо вказує, що страх сучасної людини перед майбутнім викликаний її вузькими поглядами на історію, в якій було багато періодів подібних до наших, і людство пережило їх щасливо, здобуваючи нові осяги на шляху поступу.

На його думку подібний до нашого період у переживало людство тому 400 років у добу Відродження. Тоді саме Колумб і інші мореплавці відкрили інші континенти, тоді впало старе уявлення про землю як плоску поверхню, оточену морями, а її місце зайняло революційне уявлення про земну кулю.

Нові землі, нові народи, новий побут, — все це робило тоді на людей мабуть більше враження, як сьогодні робить на нас подорож американських астронавтів до місяця.

У тому часі винайдено теж друк, що привів до поширення інформації, на які мали до того часу монополія тільки окремі верстви населення. У наслідку впали попередні вірування, реаліза

НОВИНИ З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

● Комітет Оборони Валентина Мороза відбув свої річні збори в Торонті в дні 25 лютого ц. р. Як видно зі звітів, Комітет, користуючись широкою підтримкою громадянства, яке склало в минулому році понад 74 тисячі доларів пожертв на діяльність Комітету.

Комітет діє через комісію зовнішніх зв'язків, комісію внутрішніх зв'язків, мобілізаційну комісію, видавничу комісію, як теж існує окрема комісія оборони Леоніда Плюща і жінок політв'язнів. Бюро Комітету знаходиться в приміщенні разом з бюро СКВУ. По звітах і урешті абсолютній обрано нову управу Комітету Оборони В. Мороза, яку очолив дотеперішній заст. голови Микола Липовецький. Нова управа намітила вже плян дальшої діяльності.

● У серії видань Наукового Товариства ім. Шевченка — НТШ — з ділянки регіоналістики вийде ювілейна книга "Україні в Нью Йорку".

Книга передбачена як видання з нагоди 200-річчя постанови ЗДА. З приводу цих святкувань відбулося засідання Комітету відзначення 200-річчя ЗДА з участю голови НТШ проф. д-ра О. Андрушкова, і о. д-ра М. Войнара як голови комітету. Порішено видати англійською мовою симпозиум статей членів НТШ.

● З пермського концтабору отримано на Заході документ про положення в концтаборах та настрої серед в'язнів. Документ зладжений у формі інтерв'ю, при чому в ньому є висловлені погляди п'ятох в'язнів — українців, а саме Зиновія Антоюка, Ігоря Калінця, Івана Кандиби, Івана Світличного і Євгена Пришляка. Крім них є відповіді п'ятох жидів, одного вірменина і одного росіянина.

В'язні інформують про важкі умовини побуту і пра

ці та знущання таборової адміністрації, при чому вони запевнюють, що важкі умовини не захитали їх переконань і поглядів на слушність справи за яку борються. Іван Кандиба сказав: "Хіба ж можна почувати себе вільним, усвідомлюючи, що своя батьківщина в неволі?"

● Збори відділів Академії Наук УССР наприкінці березня ц. р. відбувалися, як і треба було ждати, з участю членів Політбюро і ЦК Компартії України та керівників міністерств, бо головною темою зборів було, як виконати завдання "на завершальний рік дев'ятої п'ятирічки", як піднести технологію господарства України, як виконати завдання, накреслені 24-тим зїздом КПСС. Поставлено теж науковцям завдання досліджувати далі всесвітньо-історичне значення великої перемоги в Другій світовій війні", що дає прекрасну нагоду до дальшого фальшування історії в дусі большевицької пропаганди.

● Управа оселі ОДУМ "Київ" провела збори фондаторів оселі для вибору нової управи. По звіттованні голови оселі Василя Дорошенка та інших членів управи і контрольної комісії уделено уступаючій управі абсолюторію та обрано нову управу в такому складі: голова — Микола Граур, члени — В. Григоренко, С. Євсєвський, Ф. Корсун, П. Левченко, Є. Кальман, В. Киренко, І. Глауду, Г. Омельченко, П. Синько, В. Кривсун, контрольна комісія — В. Дорошенко, Ф. Халецький, П. Стокальський, Ю. Кривокоп.

● Школа св. Юра в Нью Йорку, розбудована в минулому жертвами нової еміграції, знаходиться перед загрозою ліквідації зв'язку зі зменшенням числа учнів, які відвідують цю приватну інституцію. Управа школи і Батьківський Комітет повели заходи для збільшення вписів дітей.

ЩО СЬОГОДНІ ПРОДУКУЮТЬ З НАФТИ?

Багато людей навіть собі не уявляють, що сьогодні продукують з нафти і чому цінни нафти мають такий великий вплив на економіку. Йдеться тут не тільки про газоліну, яку pompують до збірника власника авто, ви-

помповуючи рівночасно гроші з його кишені. Йдеться тут не тільки про оливу для огрівання хати, різні смаровила тощо, а йдеться про все, в що люди одягнені, що на їх ногах, на голові, і навіть на чому сидять. Конкретно, з 20 галонів нафти індустрія випroduкує такі продукти: 17 свєтерів, 1 опону для авта, 11 опон для роверів, 170 пар спіднього жіночого біяля, 44 столи водної труби, 17 білих сорочок, 5 сміятрок.

Коли ви входите в модерно влаштовану хату, її стіни і стеля покриті матеріалами з нафтових хемікатів. Заполни на вікнах, куртини, карпети на долівці, накриття на софі і кріслах та настільки в них випroduковано з нафтових хемікатів.

З нафтових хемікатів теж накриття на ваш кухонний стід, з них плястикові квіти і вази, з них безліч прикрас на столиках і комодах, з них слринька вашого радіоапарату, і навіть гарні узорі на ваших горнятках і тарілках

мусіла звести затажний бій, щоб втриматися і в новій ситуації, наступили зміни в соціальному укладі суспільства з постанням нових суспільних верств. А винахід стрільного порошу викликав у людей того часу ті самі невеселі роздуми про винищення людської раси, що їх сьогодні маємо у зв'язку з винаходом атомної бомби.

На диво, людство на протязі кількох століть освоїло нові здобутки, достосувалася до нових обставин, пережило щасливо війни і революції та зросло кількісно. Рене Дубо нагадує тут про другу фазу таких великих змін в часі від 1850 до 1900 років, коли введено залізницю, пароплави, електрику, фотографію, телефон, телеграф, анастезію, радіологію і інші винаходи. На його думку всі похідні винаходи радіокомунікації, телевізії, літаків, ракет, тощо не змінять уже картини. В наступних десятиліттях, а може й довше, людство не винайде вже нічого такого революційного, що різнилось би багато від уже винайденного. Це буде період розроблення і достосування нової технології до потреб людства.

Оті потреби людства осталися на думку Рене Дубо незмінні на протязі довгого період еволюції людини. Це бажання кожної людини мати харч, одяг і заспокоєння своїх культурних і духовних потреб. У майбутньому людство присвятить саме більше уваги цим питанням. Він проповідує оптимізм, кажучи "оптимізм — це творче, філософічне наставлення, бо воно заохочує використати особисті і соціальні труднощі для розроблення нового і більше вдосконаленого способу життя".

Особливо широке застосування мають предмети з плястмаси в шпиталях і для виробу медичних інструментів, 89% жіночих суконконок з синтетичних матеріалів, 69% свєтерів. Також 54% чоловічих сорочок і 52% чоловічих убрань, випroduковані з штучного синтетичного матеріалу на основі нафтових хемікатів.

Ще більше залежне від нафтових продуктів сільське господарство в модерних часах. Різна машинерія, хемікати для поборювання пільних шкідників, штучні добрива, опакування харчових продуктів, що їх приносять до своєї хати, як, наприклад, молоко в плястикових контейнерах і інші подібні продукти, зовсім не думаючи, що вони зроблені з нафтових хемікатів.

Спеціаліст сільського господарства Каліфорнійського Університету, Майк Перельман, підрахував, що американський фермер зживає річно 7 мільярдів галонів газоліни для машинерії, майже стільки для продукції добрив і хемікатів проти шкідників, і мільярд для продукції електрики і 7 мільярдів для перероблення харчових продуктів.

Коли додати величезне запотребування нафти для електривень і фабрик, стає ясно, чому ціни на нафту впливають так на всю економіку і чому контрола цих цін така важлива для дальшого існування вільної економіки західного світу.

БІБЛІОТЕКА УКРАЇНОЗНАВСТВА ПРИ УНІВЕРСИТЕТІ ПІВДЕННОЇ АЛЯБАМИ

Завдяки довшим заходам Науково-Дослідного Товариства Української Термінології, Інж. і Інж. К. Церкевич, дирекція бібліотеки і керівництво російських студій Університету Південної Алябами, Алябама, дозволили заложити в бібліотеці цього університету український відділ книжок, журналів, преси і всіх біжучих українських видань.

Щоб зацікавити студіюмучу молодь університету і приваглітих відвідувачів університету українською проблематикою та уможливити легкий доступ до укра-

їнської бібліотеки, вона буде розміщена в головній залі університетського бібліотечного будинку поруч референційного й мовного відділів університетської бібліотеки.

Назву "Юкреїніен Стадіес" ("Ukrainian Studies", "Українські Студії") прийнято за офіційну назву української бібліотеки Університету П. А. Ця назва, "Юкреїніен Стадіес", буде розміщена на всіх полицях бібліотеки, щоб улегшити швидко розпізнавання українських книжок від книжок не українських.

Якщо хтось має книжки, яких вже від довшого часу не вживає, або знає своїх приятелів, які мають книжки, ласкаво просимо подарувати їх для українознавчої бібліотеки "Українські Студії". Всі книжкові пожертви будуть оголошуватися у пресі і органи Науково-Дослідного Товариства Української Термінології "Слово й діло".

За інформаціями і книжками слати на таку адресу: Konstantin Cerkevich 77 Whitman Avenue Staten Island, N. Y. 10308, U. S. A.

Після втягнення цих книжок до нашого списку і перглянення ми перешлемо ці книжки до Університету Південної Алябами, Мобіль, Аля.

ОСТАП ТАРАНІВСЬКИЙ — НОВИЯ ГОЛОВА ОУП "СЛОВО"

(Знаєчення зі стор. 4-ої)

потребу ведення бібліографії видань.

На з'їзді вражала відсутність групи молодих поетів, які брали участь у попередніх з'їздах, викликаючи оживлені дискусії та притягаючи на з'їзд молодь. З невідомих причин не прибув теж на з'їзд поет і літературний критик Богдан Рубчак, який мав виголосити доповідь про еміграційну поезію.

Обширні резолюції п'ятого з'їзду ОУП "Слово" будуть оголошені в пресі окрема.

КУЛЬТУРНА ХРОНІКА

З діяльності європейського відділу "Слова"

Європейський відділ ОУП "Слово" очолив по смерті письменника й поета Івана Багряного проф. Юрій Бойко, відомий літературознавець і критик. Діяльність європейського відділу концентрується в більшості в Мюнхені, де відбулося п'ять вечорів "Слова".

Перший вечір був присвячений творчості сл. пам'яті Ростислава Ендика, другий за ним поетичній творчості проф. д-ра В. Янева. Доповіді на обидвох вечорах дав проф. Ю. Бойко. Його доповідь "Стильові шукання Лесі Українки" відзначено теж 100-річчя з дня народження поетки.

Восени минулого року видав європейський відділ "Слова" секретар "Слова" в тому часі, поет Остап Тарнавський, який дав обширну доповідь про наше літературне життя за океаном, а потім відчитав ряд своїх надрукованих поезій. Зимою порою влаштовано теж

літературний вечір відомого поета і критика Ігоря Качуровського.

Аннали світової федерації лемків

У Канаді вийшов збірник під назвою "Аннали світової федерації лемків". Як довідуємося з збірника, це перший випуск "Анналів", які мають появлятися кожного року. У цьому збірнику поміщено багато статей з історії Лемківщини, етнографічні нотатки та культурну хроніку. Наступний збірник буде присвячений повні справі переселення лемків з прадідівської землі на відзискані терени західної Польщі. Треба надіятися, що ота тема буде спрацьована належно, з відповідною документацією, щоб бодай частинно опрокинути різні версії уряду Людової Польщі щодо причин переселення лемків, і буде належно проаналізовано жорстокі методи, які застосовано при переселенні цієї вітки нашого народу.

РОЗРАДА В ПОХМІЛЛІ І ПІСНІ —

"ОЙ, ХТО П'Є, ТОМУ НАЛИВАЙТЕ..."

Морем лється сьогодні самогон по колгоспних селах України. Безнадія, безперспективність і злидні заганняють людей шукати втечі в похміллі, а те похмілля розтягається на дні, тижні, місяці і роки. Серед таких обставин виростає молода генерація. Ось що пише ота молодь до газети "Молодь України" в листі, публікованому 8 грудня минулого року:

Ми довго мовчали, та більше не можемо. Повірте, пишемо тільки правду. У нашому селі Білорорівчичі дуже багато п'яниць. Якщо не в кожній хаті, то через одну є самогонний апарат. Майже щодня вже зранку вештаються п'яні чоловіки і жінки. Два роки тому міліція з району робила обшук, кілька апаратів знайшли, розбили, всіх оштрафували. У селі стало трохи тихіше, спокійніше.

"Тепер знову все починається спочатку. Ми не боїмося назвати прізвища цих людей. Це — Никифір Колодюк його дружина Палажка, їхні сусіди Любиченки. Андрій Гайченя часто валяється на вулиці п'яний. На першій бригаді також гонять горілку. В кінці села живуть Іван Семенович Панченко і Віктор Панченко, які

майже щодня п'ють. Ще — Андрій Любиченко, Катерина Поминчук, Василь Шиш, Андрій Мороз, Уляна та Федора Романчуки (мати і дочка), які інколи й б'ються на вулиці.

"Вам пишуть десятикласники, у нас вдома також є самогон, апарати. Коли горілки немає, в хаті мир і спокій, як тільки з'явиться — сварки, бійки. Ми боїмося назвати свої прізвища, бо нам тоді перепаде від батьків, сусідів. Позавчора мій брат напився, побив сестру, навіть кров текла носом. Сьогодні в одній з нас ось у ці хвилини у льоху готують самогонний апарат. Увечері буде велика "компанія", матюкатимуться, і мени доведеться (а куди подінешся!) все це вислухати. До речі, голова сільради і голова колгоспу горілки не п'ють, вони чесні, але інколи на ці безпорядки дивляться крізь пальці.

"Дорога редакціє, допоможи нам! Ми хочемо швидше закінчити десятий клас і поїхати кудись на комсомольську будову. Приїздіть, розберіться, напишіть, хай винаватці понесуть за свої ганебні вчинки покарання. Бо жах, що робиться! Ось і сьогодні вранці знайшли вбиту Марію Поминчук..."

Редакція "Молодь України" на цього листа від себе дала таку замітку:

Автори листа, звичайно, в гніві трохи згустили фарби. Однак в основному вони праві. Що ж до Марії Поминчук, то її не вбито... Пила безперестанку, від горілки й померла".

Нові видання:

СПРАВЖНИЙ СВІТИЛЬНИК ІСТИНИ

Серед видань останніх років на еміграції понад 700-сторінкова студія "Світильник Істини" про Українську Католицьку Богословську Академію у Львові 1928-1929-1944, належить до тих фундаментальних праць, без яких не обійдеться майбутній історик зокрема з уваги на те, що багато джерельного матеріалу і документів про ті часи пропало, а багато загребано у недоступні московські сховки.

Студія видана саме як джерело до історії Академії і під цим кутом збирав і упорядковував матеріал д-р Павло Сениця, а до друку підготували книгу о. ред. В. Жолкевич, ред. Юді-

Пізнаймо нашу мову:

ЗВІДКИ ПОХОДИТЬ НАЗВА ОГРОК?

Назва огірок походить від грецького слова "агурос", що означає — недозрілий, незрілий, незрілий. Ідуть, як відомо, огірки ще зелені, незрілі. Незрілі огірки годяться тільки на насіння.

Науковці - ботаніки кажуть, що батьківщиною огірків були колись тропічні райони Індії. В Європі огірки стали відомі близько шість тисяч літ.

Згадка у літературі, що була в Україні, про огірки вже є в збірнику "Домострой", (в першій половині XVI ст.).

Крім того, що огірки їдять, сирі і квашені, їх також уживають у народній косметичці до плекання шкіри на лиці. Сік із огірків, а також обклади із огірків, виняжують шкіру та надають шкірі обличчя свіжості.

НАЗВА КАВИ І ХТО ПІ ВІДКРИВ

Мовознавці вважають, що назва кави походить від місцевості Кафера в Етіопії, порабській — Кава. Це слово звучить так, чи подібно, на всіх мовах світу.

Каву відкрив у IX столітті етіопський пастух Кальфі. Він звернув увагу на незвичайну поведінку своїх кіз, які ставали дуже жвавіми й рухливими, найвище червоних ягід невідомого дерева. Зацікавившись, він сам скоштував їх і відчув надзвичайну бадьорість. Пастух приніс ці ягоди, зерна кави, людям і вони навчилися готувати з них існуючі, смачні, ароматичні напій.

У XIII столітті в південній Арабії на схилах гір Ємену вже росли великі плантації кави. Звідти вона поширилась по всьому Арабському півострові. Каву вивозили на продаж через порт Моха (Моакка), звідти й походить назва найкращих сортів етіопської та емської кави.

Кавові кущі, або дерева, мають пірамідальну форму, заввишки вони від 180 сантиметрів до 3 метрів. Діки види досягають висоти 6 метрів. Листки з короткими черешками, з іржоподібною формою білі квіти з приємним ароматом. Стиглі плоди кави мають червоний колір. Вони м'ясисті, складаються з двох зерен, які різняться між собою розмірами, формою, кольором і смаком у залежності від умов та віку дерева. (ВМВ)

Юхим Черепенко

З ПОХОРОНУ ІДУЧИ...

По д-рові Чорномазові віддався і я, та й сповільнив біг авта.

Правда, казав я, що не в назві справа, а в тому, хто і що робить. Але, панове забувають, що тепер, як у світі, так і в нас, наступило хвилеве замирення. У це замирення не всі вірять. Моя дружина також в це хвилеве замирення не вірить, бо знає, що як хто має владу до сварки і бійки, то він не витримає. Вона все, як я виходжу з хати, мене просить:

— Юхиме, уважай на себе. Не злосться, не заїдайся з людьми, не сварися і не ображай нікого. Як бачиш, що хтось уже випив, бо що п'яному зробиш, — махне тебе поза вуха і амінь, ти з ним не зачинай ніякої дискусії. Я хочу, щоб ти живий і здоровий прийшов до хати.

— І я жінку, трохи слухаю, а трохи, ні, гордо продовжував свою розповідь. Але, як прийду із зборів, чи якого там засідання, то вона зараз пізнає, чи я сварився, чи ні. Вона відразу ставить питання:

— Ти сьогодні, видно, знову мав нагоду про політику говорити? З ким то так ти політикував, що дотепер видно, як аров ударила тобі в лице? Ти сьогодні знову з кимсь приятелем посварився і ворогом став?

— Я, звичайно, мовчу, щоб жінка не думала, що я її не слухаю і щоб не уважала мене, що я в хаті, перед нею ангел, а поза хатою — чорт. Як вона дуже щебетала, то я починаю курити і тоді вона забуває про політику, і чіпляється мене за курення. Вона вичитує мені з пам'яті все те, що дотепер писали наші газети про шкідливість тютюну і вплив курення на винтворення рака. Для святого спокою, я перестаю курити папіроси і п'ю якийсь сок, або воду, а тоді жінка перестає говорити.

— Одного дня, хоч було засідання нашої централі, я не пішов. Жінка якось не мала відваги мене спитати, що воно такого сталося, що я сиджу в хаті. Але жінка, знаєте, свою цікавість мусить заспокоїти. Потелефонувала до наших найкращих приятелів, панства Щербатих, Чуча, а вона питає:

— Павлі Стефію, чи ваш Мирон також сидить в хаті, як мій Юхим, чи пішов на засідання централі?

— Що жінці відповіла павлі Стефа Щербата, того я не чув, але далі чую, моя жінка каже:

— Посварилися? Два найкращі приятелі! А за що, не знаєте? Дякую вам за вістку!

— Ну, думаю, що тут мені зробити? Що сказати жінці? Думка швиринула бискавкою, щоб сказати все, як було. Як жінка прийшла до мене, я зразу почав:

— Жіночко моя любо, ти найкраща моя дружина, то-

кої Академії для свого народу і як дуже стояли вони на перешкоді ворожим планам. Серед темної ночі неволі лавівська Богословська Академія — це справжній Світильник Істини, який наполює нас вірою в живучість і духовну тутість українського народу і дає нам надію, що Наша Правда побідить.

му тільки тобі одній я всю правду скажу. Я посварився з Мироном Щербатим тому, що він мене і тебе образив.

— Мене образив? А то як? — скипіла жінка і чекала на відповідь.

— Він сказав, що Ти сидиш у хаті, як курка на яйцях. Що я тебе тримаю, як у тюрмі і не пускаю, ні на збори, ні на доповіді, ні на академії, словом, що ти національний відлюдок ХХ-ого століття. Інші жінки беруть активну участь в Союзі Українок, в громадських організаціях, в громадських комітетах, виходять на вулиці і демонструють в обороні поневолених жінок в Україні, а ти — сидиш у своїй хатній неволі і треба тебе з неї визволити.

— А ти йому, що сказав на такі слова? — заблистіли в моєї жінки очі, як дві зірки, а я неначе зацікавився. Вона знову запитала:

— Що? Скажи, що ти йому сказав?

— Та я йому відповів, що... що то не його справа і хай він до моєї жінки не чіпляється, а краще, хай своєї пильнує і слідкує з ким вона з різних сходів, доповідей та й академії приходить. Моя жінка... хотів я далі сказати мені горшків на голові не б'є — але моя жінка скочила до мене з криком:

— Так, Щербатий мав рацію! Я, від коли ми побралися, в хатній неволі. Моя мати мені все казала, що ти мене за дзеркало хочеш поставити, а я дурна сиділа тихо. Майже п'ять років, п'ять років я відірвана від українського світу, від української культури, від української політики, від танців, від академії...

Як моя жінка почала сипати словами, то я ні одного слова не міг промовити, а потім спакувалася, збрала Юрчика і сказала:

— Ти робиш дотепер свою політику, а я від сьогодні буду робити свою політику. Гримнула дверима і вийшла.

Куди? — я не знав, а тільки догадувався, що певно поїхала до своєї матери. Я лишився в хаті сам. Чорні думки налітали до моєї голови. Я передумав усе моє життя і прийшов до висновку, що політику треба зачинати від своєї власної хати з рідною жінкою, з дітьми, з родиною, а щойно потім з громадою.

Як виглядала б Америка, коли б рівнялася на одну соціалістичну країну:

На заввагу економіста Джона Гелбрітта, що Америка повинна рівнятися на одну соціалістичну країну у розв'язці своїх проблем, колишній губернатор Каліфорнії, Ренольд Ріген, відомий з свого дотепу, сказав на одному мітингу так: "Якщо Америка мала б рівнятися на одну соціалістичну країну, тобто СССР, то ми мусіли б обтяти наші заробітки 75%, пересунути назад на ферми 60 мільйонів робітників, знизити 40 мільйонів телевізорів, зруйнувати 90% нішніх шляхів, 90% авт., розібрати 2/3 залізничних шляхів, розібрати 70% наших домів, викинути 90% телефонів. А тоді пошукати якогось капіталіста, щоб нам продав пшениці."

МОЛОДІ ЧЛЕНИ, СТУДЕНТИ І СТУДЕНТКИ, ПРИЄДНУЙТЕ ДО УРСОЮЗУ СВОЇХ ТОВАРИШІВ, РОВЕСНИКІВ ТА ЗНАЙОМИХ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ. ЯК БУДЕ ВАС БІЛЬШЕ В УРСОЮЗІ, ТО БІЛЬШИЙ БУДЕ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД ДЛЯ ВАС!

ОРГАНІЗУЙТЕ МОЛОДЕЧІ СЕНЦІ ПРИБЛИЗЬКО ПРИ МІСЦЕВИХ ВІДДІЛАХ УРСОЮЗУ

РОМАН ДАШКЕВИЧ

(Змість візів на його могилу)

Д-р Роман Дашкевич

"Сахайте, товаришу Тримовський! Майте тут 5 корон і зорів беріть фінера та при-

везте з Гайв кошового "Січ" на руханковий курс!" — сказав до мене одного передлюдику, весною 1954 р. на Гетьманських Валах у Львові, кошовий Повітовий Січ Роман Дашкевич. Стараю в того кошового просто з пилів від пильної весняної роботи.

Як сам заможного батона Р. Дашкевич ніколи не числився з грошми, ніколи виходив про громадську роботу, зокрема про Повітову Січ, а згодом про тов. УСС II у Львові. Не вийшов до тих багатих синів, які знали

підляти свої особисті прикрасності.

Сильні політичні впливи на наших робітників у Львові перед першою війною старалась парализувати й Пів. Січ. Було це великим заслугою її кошового Р. Дашкевича, що зміг сформулювати вищу робітничу мову в тому товаристві, де відбувався всіляк акриси при помічч наших студентів.

Доміна Пів. Січ виступав в центрі міста, при вул. Коперника 5 — на партері, залі і кімнаті старшини товариства, звичайно там досить простора зала. Чини за доміну був високий і кошо-

вий Р. Дашкевич допомагав йому.

Пів. Січ була передовим руханковим товариством і кошовий Р. Дашкевич спровадив з Прикарпаття гімнастичні прилади. Не вистарчало грошей на прекрасній прапор — Дашкевич доплатив.

Кошовий першого товариства Української Січової Стрільці у Львові був д-р Володимир Старосольський, але дружин товариства був університетський студент Іван Чини, від якого й вийшла стрілецька ідея. Одначе у членів товариства він привів тільки студентів, чи дядьків з високою освітою,

моваля, треба вперед вишколювати старшини майбутнього війська. Не дивно, що робітнича молодь почувалась прикро діткоюю, бо й вона хотіла набути військової вишколи. Тому засновано тов. Українські Січові Стрільці II, якого кошовим став кошовий Пів. Січ Роман Дашкевич. Тоді вписався у членів десятки робітників. Доповідями на військовій темі, як і практичною наукою у стрільниці, керували колишні старшини чи підстаршини австрійського війська. За намовою поляків команди австр. війська не хотіли визнати товариством УСС крі-

сів до вправ, хоч визначали їх польським військовою організацією. Кошовий Р. Дашкевич і купив для тов. УСС II два машини і двісті звичайних крісів.

Військова підготовка членів тов. УСС II йшла в тому напрямі, щоби відбути великі маневри на львівському періодісті Кайзервалді. Кошовий Р. Дашкевич дуже хотів, щоби у них виступила бодай сотня членів в січово-стрілецьких убудурах. А що переважно мунди члени не могли самі на те спромогтись, то кошовий Р. Дашкевич допоміг їм. По маневрах, в яких взяло участь около 600 мужчин — членів тов. УСС II і "Січей" повіту, а яким приглядалися старшини львівської команди, всі вправляючі, а між ними сотні озброєних, співаючи січові й інші міршові пісні, пішли походом головними вулицями столиці Українське населення гаряче вітало їх — це ж бо воскресла українська збройна сила!

В 1914 р. вся галицька і буковинська Україна по містах і селах вшановувала пам'ять Тараса Шевченка у його соті роковини народження. В тому часі російська царська влада суворо заборонила українцям в будь якій формі віддавати шану Тому, що закликав "Ставайте! Кайдани порвіте!...", а жандарми не допускали людей навіть на його могилу в Каневі. Отже західні українці також в імені мільйонів своїх мовчазних братів за Збручем віддавали честь пам'яті Кобзаря.

Завершенням тих святкувань був великий здиг Січей і Соколів у Львові, 28 червня 1914 р. У святковому поході головними вулицями йшли тоді не тільки згадані руханкові товариства але й Українські Січові Стрільці, а між ними й озброєні чети УСС II під проводом свого кошового Романа Дашкевича. Годі описати одушевлення соток тисяч українських видців, які вітали маршуючих окликами "Слава українським крісам!", "Слава українському війську!"

З вибухом війни Р. Дашкевич, як старшина артилерії, мусів зголоситися до австр. війська. В часі революції дістався з російського полону на Сибірі до Києва і там враз з іншими зорганізував відому частину армії УНР Січові Стрільці та став головою Стрільчецької Ради. Про Січових Стрільців, як гвардію Центральної Ради, нашого тодішнього парламенту, висловився В. Винниченко: "Таке військо трапляється тільки раз на тисячу років!" В боротьбі за незалежність України артилерія Січових Стрільців під командою полк. Р. Дашкевича відіграла визначну роль.

В часі польської окупації в 1920-их роках, саме слово Січ було нестерпим для уха польського окупанта, тому адвокат д-р Р. Дашкевич організує руханкові товариства "Лут". Коли ж почалась німецько-польська війна, мусів залишити Львів і спершу жив на Лемківщині, пізніше на еміграції в таборі виселенців в Австрії, де й помер 11 січня ц. р.

За його визначні заслуги в боротьбі за незалежність України Державний Центр УНР-Республіки на чужині надав йому ступень генерал-хорунжого Армії УНР.

Все своє життя Р. Дашкевич привів у свободу й незалежність України і з тією вірою відійшов від нас.

Петро Гривальський

Прямі польоти з Торонто до Києва

НА ЧАРТЕРОВАНИХ ЛІТАКАХ "EIR CANADA"
ПО СПЕЦІАЛЬНО НИЗЬКИХ ЦІНАХ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ ВСЕ

Щоб забезпечити собі місце, резервуйте негайно!

ЛІТАК —

Відлітає 27 квітня

\$839.00

Повертає 12 травня

(включно з сьомою українським вилітанням і Першим травнем)

Відлітає 11 травня

\$879.00

Повертає 25 травня

Маршрут можна вибрати з таких міст як —

КИЇВ - ЛЬВІВ - ТЕРНОПІЛЬ - ЧЕРНІВЦІ - ОДЕСА

БЕЗПЛАТНО ПЕРЕВІЗ ІВ ФУНТВ БАГАЖУ.
ДАРУНОК: РУЧНА ТОРБИНА ("ФЛАЙТ БЕГ").
БЕЗПЛАТНО ОБСЛУГА В БАІ НА ЧАРТЕРОВАНОМУ ЛІТАКУ.

ЦІНА ВИКЛЮЧАЄ: Транс-атлантичні польоти з Торонто до Києва. Повернення "Eir Canada" D6S; першого класу польотів (по дві особи в кімнаті); їжа три рази денно; оплата місця; всі транспортні на Україні.

ДОДАТКОВІ КОШТИ ПЕРЕЇЗДУ З:

Вінніпегу \$113.00

Едмонтону \$173.00

Ванкувера \$205.00

GLOBE TOURS

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЯ НА ЧАРТЕР ВИ ПОВИННІ НАДІЯТИ ЗАВДАТОК В СУМІ \$200.00 ЗАРАЗ.

За детальними інформаціями і замовленням місця на літаках вдавайтеся на адреси:

GLOBE TOURS,
1044 Bloor St. West,
Toronto, Ontario. M8H 1M4.
Phone: 591-5981.

EAST-WEST TRAVEL,
16551A — 97th Street,
Edmonton, Alberta. T5H 2L4.
Phone: 624-9997.

N. Chervakoff,
2070 University, Suite 434,
Montreal, Quebec. H3A 2A1.
Phone: 649-6394.

GLOBE TOURS,
811 Selkirk Avenue,
Winnipeg, Man. R2W 1N7.
Phone: 339-1981.

GLOBE TOURS,
2679 E. Hastings Street,
Vancouver, B. C. V5K 1E5.
Phone: 333-1221.

William Koker,
1570 Wyandotte St. East,
Windsor, Ontario.
Phone: 253-6849.

English Supplement

Organ of the Ukrainian Workingmen's Association

SCRANTON, PENNSYLVANIA 18503

APRIL 10, 1975.

No. 13.

AN OPEN LETTER FROM THE DIRECTOR OF VERKHOVYNA

● The tragic Fire at "Verkhovyna" the U. W. A. Resort, has aroused compassionate response from the entire Ukrainian Community, especially those in the Eastern part of our country. However, in the aftermath, still another problem has arisen, that is many former guests and others assumed that the Administration Building, which houses the kitchen, diningroom as well as hotel units was destroyed. Well as the above photo shows, this very important building is standing, and as a matter of fact considerable renovation is going on. The lobby and diningroom is being redecorated. The gift shop is being enlarged. The exterior of this and other buildings, have been painted.

Yes, we did lose a beautiful building and with it a number of hotel units, and of course it does create a loss of some accommodations. However, until new construction replaces the loss, the remaining facilities are being thoroughly refurbished, and all past inadequacy's are being attended to.

Consequently we take this opportunity to announce that "Yes Verkhovyna is open for business" to serve our Ukrainian friends, for your summer vacation, if not quantitatively then qualitatively.

For a starter we are developing our kitchen and diningroom facilities to be the best in the Catskills. We plan on having our student staff provide live entertainment in our lounges and diningroom.

For our weekly weekend dances "Verkhovyna" has inaugurated a new policy by engaging some of the finest Ukrainian orchestras in this part of the country. A total of 8 orchestras have been contracted to date and we are still looking.

Of course all other facilities are in operation, such as the olympic size swimming pool, the newly cleaned 5 acre lake, our three (3) tennis courts, five (5) volley ball courts, shuffle board, table tennis, and of course the beautiful park-like surroundings for hiking or just relaxing.

As has been expressed on numerous occasions, the Administration of "Verkhovyna" the officers and members of the U. W. A. all felt a terrible loss of the tragedy by fire and the expression of sympathy and offers of help have given us all a desire to do everything humanly possible to make all remaining facilities so improved so as to make our guests week or weekend stay at "Verkhovyna" a most pleasurable interlude.

We take this opportunity to invite all our friends to visit this most beautiful resort, thereby helping us rebuild and develop it into the finest in the land.

To make sure of your accommodations please make your reservations early, assuring you of our best efforts on your behalf.

Your Host

Joseph Charyna

Executive Director of "Verkhovyna"

UKRAINIAN FRATERNALS HOLD JOINT SESSION

● Representatives of the four leading Ukrainian Fraternal Societies in the United States and Canada, met last week at the UNA Home in Jersey City, in a joint session to further Ukrainian activities among the Ukrainians. Development of community life, assistance to Ukrainian people, and fraternalism, were the main topics of discussion.

This session, the sixth in a series designed to bring together ranking officials of the societies took place in the UNA Home with 17 participants. Representatives of the Ukrainian Workingmen's Association, Ukrainian National Association, Ukrainian National Aid Association, and the Providence Association of Ukrainian Catholics participated. Joseph Lesawyer served as chair-

UKRAINIAN BANDURISTS CHORUS TO TOUR UNITED STATES, CANADA

● The largest and most professional Chorus of its type in the world, is the Ukrainian Bandurists Chorus. It is now under the direction of Hryhory Kytasty and Wolodymyr Boshyk.

The Chorus was organized in Poltava, Ukraine in 1918. From a group of eleven members the Chorus increased in size and raised the level of its performances. It now totals 37 members, each capable of playing the Ukraine's national instrument the Bandura.

As a popular ensemble of high musical quality, the Chorus enjoyed a continuous, but hazardous, artistic career.

The ideals of bandurists — God, truth, tradition, human dignity, sanctity of the family — all these were and are subject to ridicule and destruction by the Soviets. The Bandurists

discussed Membership and Economy of Ukrainian Fraternals during the past five years.

An important fact was brought forth when it was noted that barely 10 percent of Ukrainians in North America are members of any Ukrainian fraternal society, thereby making the field unlimited for signing new members in any of the four (or all four for that matter) fraternals.

Officers attending the day-long session were: Dr. Rychok, and Edward Popil, financial secretary-treasurer of the Ukrainian Workingmen's Association; Lew Futula and Theodore Tarachowsky of the Ukrainian National Aid Association; Msgr. Myroslaw Charyna, Dr. Alexander Bilyk, Very Rev. Canon Wolodymyr Bilynsky, Bohdan Kazanivsky, Myron Baranecky, Stephanie Wochok, Jaroslav Bernadyn and Very Rev. Anthony Borsa of the Providence Association, and Joseph Lesawyer, Walter Sochan, Ulana Diachuk, Stefan Hawrycz and Anthony Dragan of the Ukrainian National Association.

Chorus and its performances were under the permanent control of the Soviet government. Many conductors and singers were arrested and even sent to Siberia. One of the first to be arrested was Hnat Khotkevych, prominent conductor of the Ukrainian Bandurists Chorus in its first years of existence.

In 1941, the war gave members of the Chorus a chance to be freed from Soviet slavery. This freedom proved to be short-lived because they were almost immediately interned by the Germans in a forced labor camp near Hamburg. The end of the war, however, brought to the Bandurists and their leader, Hryhory Kytasty, the possibility of living and working as free men and artists.

The years following the war, spent in the American Zone of Western Germany, were years which brought new triumphs to the Chorus. Not only wide circles of listeners, but also musical critics praised the Ukrainian Bandurist Chorus as an original and unique musical group, dedicated to the preservation of precious traditions. The direction was then in the hands of Hryhory Kytasty and Wolodymyr Boshyk.

In 1949 the Chorus came to America and in that same year completed a very successful concert tour throughout the United States and Canada, where it was appraised as an ensemble which brings something original, valuable, and lasting to the world of American culture.

The Chorus is currently preparing another tour of the United States and Canada with the following schedule of appearances:

Youngstown, Sunday, April 27, 1975 — 4:00 P. M. — Chaney High School Auditorium, 731 So. Hazelwood Ave.
Pittsburgh, Saturday, May 10, 1975 — 8:15 P. M. — Carnegie Music Hall, 4400 Forbes Avenue, Oakland.

Buffalo, Sunday, May 11, 1975 — 2:30 P. M. — Dnipro, 562 Genesee Street.

Rochester, Sunday, May 11, 1975 — 8:30 P. M. — Benjamin Franklin Sr. H. S. Auditorium, 950 Norton Street.

Syracuse, Monday, May 12, 1975 — 7:30 P. M. — Bishop Ludden High School Auditorium, 815 Fay Road.

Albany, Tuesday, May 13, 1975 — 8:00 P. M. — Chancellors Hall, 31 Washington Avenue.

Trenton, Wednesday, May 14, 1975 — 8:00 P. M. — Junior Four High School Auditorium, Dayton & Lolor Sts.

Baltimore, Thursday, May 15, 1975 — 8:00 P. M. — Maryland Historical Society Auditorium, 201 W. Monument Street.

Philadelphia, Friday, May 16, 1975 — 7:30 P. M. — Olney High School Auditorium, Front and Duncannon Sts.

Newark, Saturday, May 17, 1975 — 8:00 P. M. — Union High School Auditorium, N. 3rd St. off Burnet Ave., Union, New Jersey.

New York, Sunday, May 18, 1975 — 4:00 P. M. — High School of Fashion Industries, 225 W. 24th Street.

Scranton, Tuesday, May 20, 1975 — 8:00 P. M. — Central High School Auditorium, 501 Vine Street.

Hartford, Wednesday, May 21, 1975 — 8:00 P. M. — Bushnell Memorial Hall, 166 Capitol Ave.

Boston, Thursday, May 22, 1975 — 8:00 P. M. — Boston English High School Auditorium, 77 Avenue & Louis Pasteur St.

Montreal, Friday, May 23, 1975 — 8:00 P. M. — Salle Claude Champagne, 220 Ave. Vincent — D'Indy.

Sudbury, Saturday, May 24, 1975 — 8:00 P. M. — Fraser Auditorium, Laurential University.

Toronto, Sunday, May 25, 1975 — 4:00 P. M. — Queen Elizabeth Theatre, Exhibition Place.

THE CASE OF UKRAINE

RESETTLEMENT OF UKRAINIANS

At the same time as the influx of Russians into Ukraine is helping to bring about the Russification of Ukraine in language and culture, still another kind of transfer of population is employed against the Ukrainians. While Russians receive good positions in Ukraine, the native Ukrainians (doctors, engineers and other specialists) are forced to seek employment in other parts of the USSR. In addition to this "voluntary" migration, many Ukrainian families have been forcibly exiled to Siberia, the Kazakh SSR and other republics. Today, about 6 million Ukrainians live outside the borders of the Ukrainian SSR. They do not have Ukrainian schools for their children, Ukrainian newspapers or Ukrainian cultural institutions. Therefore, they are pushed into the Russian culture and become Russified. This occurs not only in those cases where the Ukrainians live among Russians. The same thing happens to Ukrainians in Latvia, Lithuania, Kazakhstan, etc. In these non-Russian republics have to send their children either to Russian language schools and to adopt the Russian language in their dealings with Latvians, Kazakhs, etc. or learn the native language of the republics in which they reside. Of course it is easier for a Ukrainian to speak another Slavic language (in this case, Russian) than to learn Armenian, Lithuanian or Georgian. So the Ukrainian settlers in other non-Russian republics not only become Russified themselves, but at the same time perform the task of increasing the Russian-speaking population in these non-Russian republics.

At the same time Russians have their schools, Russian-language publications, Russian cultural institutions in every corner of the USSR. They do not have to learn any other language. Does this reflect the "equality" of Soviet nationalities, or is it the cultural domination of colonies by a colonial power?

ECONOMIC EXPLOITATION

The colonial policies of Moscow do not stop at political and cultural colonialism. These policies also show themselves in economic exploitation of the non-Russian republics. For example, the Ukrainian SSR supplies great percentages of the total Soviet output of coal, iron, coke, manganese, pig iron, steel, sugar, preserved foods, vegetable oil, grain, agricultural machinery, trucks, etc. But in return, Ukraine receives a very small percentage of the Soviet budgetary allocations. The lion's share goes, of course, to the Russian republic.

ENROLL YOUR CHILDREN IN THE U.W.A. TODAY!